

Asia: 1/66/2016

Valtioneuvoston asetus Syyttäjälaitoksesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot

Asetuksen valmistelua näyttää edelleen ohjaavan kiire. Asetuksessa ei ole otettu huomioon syyttäjälain osalta lausunnoissa esitettyjä huomioita kovinkaan paljon. Esim. virkanimikkeet, johtavien ja apulaispäälliköiden määräaikaisuudet on jääneet täysin huomioimatta. Myös syyttäjien virkanimike on edelleen aluesyyttäjä, vaikka hyvin moni lausunnonantaja on antanut nimikkeen osalta kielteistä palautetta. Lisäksi lain siirtymäsäännösten poistaminen näyttää vievän nykyisiltä johtavilta pohjaviran, joka antaa syyttäjälaitoksesta työnantajana todella huonon kuvan. Samanlaisen kuvan antaa viran siirtämispöytäkirjan poistaminen, joka heikentää virkamiesten asemaa.

VNA 1 luku: Syyttäjälaitoksen organisaatio ja tehtävät

1 §:

Kaikki syyttäjälaitoksen lainkäyttövirat tulisi olla vakituisia eikä määräaikaisia. Lainkäyttö tulee olla riippumatonta ja tästä syystä johtava aluesyyttäjä ja apulaispäälliköt tulisi nimittää tehtävänsä toistaiseksi. Jos määräaikaisuus otetaan johtamistehtävän johtotähdeksi, määräaikaisia tulisi olla myös Valtakunnansyyttäjän toimistoon nimettävät päälliköt.

2 §:

Jos uudistuksella tavoitellaan tehokkuutta, jossain vaiheessa tulisi pohtia myös eri alueiden toimipaikkojen määriä. Sähköisen asioinnin myötä toimipaikkojen esitetty määrä ei välttämättä vastaa nykyäikää. Myöskin käräjäoikeusuudistuksen mukanaan tuomat muutokset tulisi ottaa huomioon toimipaikoissa.

VNA 2 luku: Henkilöstö, erityisesti syyttäjien hallinnolliset tehtävät, nimittäminen ja virkavapaus

Lakiin ja asetukseen on kirjoitettu kaikkien muiden lainkäyttövirkamiesten tehtävät paitsi johtavan aluesyyttäjän ja apulaispäällikön. Tämä vaikuttaa kovin erikoiselta. Syyttäjälain 5 §:ssä ilmenee syyttäjälaitoksen tehtävät. En tiedä, miksi syyttäjälaitos on valittu "tekijäksi" ko. tehtäville, koska olisi helpompi mieltää kyseiset tehtävät juuri johtavan aluesyyttäjän tehtäviksi. Alue muutoinkin tekijänä vaikuttaa omituiselta.

9 §:

Lainkäyttövaltaa käyttävän apulaispäällikön tehtävä ei tulisi olla määräaikainen.

10 §:

Nimittävänä viranomaisena tulisi mielestäni olla virkamies eikä alue tai toimisto. Tällainen kirjoitustapa jättää varsin laajan mahdollisuuden siirtää nimittämisvaltaa esim. työjärjestyksessä ja muutoinkin ajateltu kirjoitustapa ei tunnu istuvan suomenkieleen.

VNA 3 luku: Erinäiset säännökset, erityisesti hallintokanteluasioiden ratkaiseminen

16 §:

Hallintokanteluun liittyvä esitys on kannatettava.

VNA: Muita huomioita, tarve muille säännöksille

-

Syyttäjälaitoslaki 1 luku 4 §: Valtakunnansyyttäjän toimiston tehtävät

Lakiin kirjoitetut tehtävät vastaavat nykyisen Valtakunnansyyttäjänviraston tehtäviä. Koska lain pyrkimyksenä on ollut siirtyä yksitasoiseen virastoon, tehtävien määrittelyssä/kirjaamistavassa olisi tullut ottaa se myös huomioon. Kun lisäksi näyttää, että alueen tehtävät ovat saman tyyppisiä, kun tämän hetkisillä virastoilla, muutoksen merkitys katoaa. Tosin jos pykälien perustelut olisi kirjoitettu, olisi varmaankin ollut helpompi ymmärtää pykälän sisältö. Tehtäviä lukiessa tulee vahvasti tuntuma, että lain sisältä vastaa tällä hetkellä ennemminkin neljän viraston mallia.

Syyttäjälaitoslaki 1 luku 5 §: Syyttäjälueen tehtävät

Pykälä sisältää tarpeellisilta osin syyttäjälueen tehtävät. Ohjaus kuitenkin pitäisi tulla valtakunnansyyttäjältä eikä toimistolta.

Syyttäjälaitoslaki 3 luku 20 §: Rikosasioiden jakaminen

Pykälän sisältöön ei ole huomauttamista.

Hurmala-Kanerva Leena
Länsi-Suomen syyttäjänvirasto